

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

Carolus V. Imperator, quantumvis in Ecclesiâ Papiasticâ natus & educatus, mortu vicinus non in meritis suis, sed in Christi merito solatium quæsit. Toto quippe pectore in Deum revolutus, sic rationabatur, se quidem indignum esse, qui propriis meritis Regnum cœlorum obtineret, sed Dominum Deum suum, qui illud duplici jure obtineat, & patris hæreditate, & passionis merito, altero contentum esse, alterum sibi donare, ex cujus dono illud sibi merito vendicer.

Hoc piorum solatium est: Unde pius quidam Theologus ait: Verè piorum est, non de præmio, sed de suo officio sollicitos esse. Intered Deus ipse merces eorum magna futurus est, Gen. 15. v. 1. imò merces eorum copiosa erit in cœlis, Matth. 5. v. 12.

III. De præmio dubitationem. Quid ergo erit nobis? ait Petrus, quasi Christus remunerare non posset, vel oblivioni traditurus esset?

Procul dubio Petrus ad animum revocavit sibi, magnum illum contemptum, quo Christus ab omnibus affectus est: inspexit magnam pauperiem, ubi non habuit, quò caput suum reclinaret, Matth. 8. v. 20. hinc dubitare cœpit, utrùm rectè fecerit, quod Christum secutus fuerit?

Simili dubitatione laboravit Abraham: quamvis ipsi Deus promissionem insignem fecerat, nihilominus ait: Domine Deus, quid dabis mihi? ego vadam absque liberis, & filius procuratoris domus meæ: mihi autem non dedisti semen, Gen. 15. v. 2. seqq. c. 12. v. 3.

Sic hodiè tenus pii quandoque ambigunt de remuneratione pietatis, quando felicitatem impiorum cernunt, ut dicant:

Ergò sine causa mandavi cor meum, & lavi inter innocentes manus meas, Psal. 73. v. 13. abolita est promissio in omnem posteritatem? Psal. 77. v. 9.

Verùm consolantes vos invicem, ô Optimi! dicite: Attendit Dominus, & audivit, & scriptus est liber monumenti coram eo timentibus Dominum, & cogitantibus nomen ejus, Mal. 3. v. 16. Veniens veniet & non tardabit, Hab. 2. v. 3. Psal. 37. v. 4. seqq. Sir. 2. v. 11. 12. Luc. 1. v. 73.

Hinc Ecclesia:

Quæcunque maximus Deus

Promisit in verbo bonus,

Jurans suum per nomen:

Id certius certò fiet,

Qui nos ut Angelos beæ

Per Christum Jesum, Amen!

De Secundo.

Sequitur Medela, quæ fluit

I. Ex gloriosa credentium dignitate, quæ

1. Specialis, solos Apostolos concernens:

Amen dico vobis, quod sedebitis super sedes duodecim, judicantes duodecim Tribus Israel. Hic gemina gloria Apostolis promittitur,

1. Gloriosa sessio. Ubi per sessionem peculiaris præ eminentia significatur, quæ Apostoli præ aliis habebunt. Non tamè ita hoc capiendum, quasi Apostolicum Christo in eodem throno sessuri sint, quo ille ad dexteram Dei sedebit. Si enim nulli Angelorum dictum: sede à dextris meis, quomodo homini illud conveniet? Ebr. 1. v. 13. Rectè huc applices: Gloriam meam alteri non dabo, Esa. 41. v. 8. interea tamen sedes gloriosas habebunt, ad sessorum Christi in judicio universali futuri.

ddd d 2

Magnâ

Magnâ hinc illi gloriâ ornabuntur. Antè spectaculum mundo & Angelis & hominibus erant, imò omnium peripsēma, 1. Cor. 4. v. 9. 12. quolibet dicente illis: sta illic: aut sede sub scabello pedum meorum, Jac. 2. v. 3. at in regeneratione, ubi omnia renovabuntur, ibi primum locum tenebunt, Domino dicente ad illos: Tu, sede hic benè, Jac. 2. v. 3.

Fideles verbi ministri & ipsi sedes gloriosas habebunt, in quibus sedebunt in requie securitatis, Esa. 32. v. 18. inimici verò eorum de sedibus suis deturbabuntur, & in barathrum infernale præcipitabuntur, ubi non sedebunt, sed positi erunt sicut oves, morte depascente eos, Psalm. 49. v. 15.

2. *Mundi judicatio.* Judicabit enim duodecim Tribus Israel, ait Servator. Hoc judicium exercebunt Apostoli in duodecim Tribus Israel, qui repulerunt à se Regnum Dei, & seipsos indignos judicaverunt, æterna vita, Act. 13. v. 46.

1. *Doctrina sono,* quam omni creaturæ prædicaverunt, Marc. 16. v. 20. juxta hanc enim omnes gentes judicabuntur, teste Paulo, Rom. 2. v. 16. & Christo, Joh. 12. v. 48.

2. *Suo testimonio.* Quando enim excusaturæ se sunt gentes, quod ignoraverint, quid credendum & faciendum fuerit, Paulus surget, dicturus: Contestor vos hodiernâ die, quia mundus sum à sanguine omnium. Non enim subterfugi, quò minus annunciarer omne consilium Dei vobis, Act. 20. v. 27. Johannes surget, inquit: Digno Messiam tibi ostendi: Ecce Agnus Dei, Joh. 1. v. 29. quod ita omnes reliqui Apostoli facturi sunt.

3. *Proprio exemplo,* quod ipsi velut parvuli, Matth. 11. v. 25. insipientes, 1. Cor. 1. v. 27. Evangelium Christi susceperint, ubi contrâ sapientes & prudentes ipseverint consilium Dei adversus seipsos, Luc. 7. v. 30.

Hoc judicium nobis quoque restat, nam & nos Israel Dei sumus, Gal. 6. v. 16. ideò nos quoque sequamur hanc regulam, ut & super nos pax & misericordia sit. l. c.

2. *Generalis.* Sic enim porrò Servator: Et omnis, qui reliquerit domos, vel fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut agros, propter nomen meum, centuplum accipiet, & vitam æternam possidebit.

Promissiones & beneficia Dei ejusmodi sunt, ut omnes homines concernant ex parte Dei, cujuscunque sint loci & ordinis, distincti tamen gloriæ graduserunt, ut Paulus explicat, 1. Cor. 15. v. 41. intereà cujuslibet anima exultabit ad Deum viventem, Psalm. 84. v. 3.

Nostrum erit, ut contendamus ad ea, Luc. 13. v. 24. persequentes scopum, ad bravium supernæ vocationis Dei, in Christo Jesu, Phil. 3. v. 14.

II. *Ex retributionis copiositate.* Centuplum enim, ait Christus, accipiet. Nos homines ita comparati sumus, ut non facile quicquam faciamus, nisi coactione, vel commodo incitati. Atqui Deus externa vi compellere nos minimè vult. Quia vero populos diligit, Deut. 33. v. 3. & omnes salvari vult, 1. Tim. 2. v. 4. promissionibus suis nos invitare amat, hinc David: Judicia Domini vera, justa omnino, in custodiendis illis retributio magna, Psalm. 19. v. 10. 12.

Hæc

Hæc retributio copiofa nos quoque ftimulet, ut facultates noftras terrenas promtè relinquamus, quia certa & in veritate eft, Pfal. 33. v. 4. Idipfum exempla probant.

Abraham egrediebatur de terra fua, & de cognatione fua, & de domo Patris fui, Gen. 12. v. 1. centuplum id ei Deus compenfavit. Erat enim dives valdè, in poffeffione pecoris, auri & argenti, Genef. 13. v. 2. erat Pater multarum gentium, cap. 17. v. 5.

Apoftoli quoque centuplum recuperant, quod propter Chriflum reliquerunt. Omnes fideliùm domus ipsis patebant, & illis hofpitiùm præbebant; & quotquot poffeffiones agrorum, aut domorum erant, vendentes adferebant, pretia eorum quæ vendebant, & ponebant antè pedes Apoftolorum, Act. 4. v. 34. Qui patrem aut matrem, paucos fratres & forores reliquerat, ex Apoftolis, centum ex adverfo inveniebat, qui patris & matris, fratrum & fororum caritatem ipsis exhibebant, ut Acta Apoftolorum fufficienter teftantur, ita ut Paulus fcribat: effe fe, tanquam nihil habentes, & omnia poffidentes, 2. Cor. 6. v. 10. Quod fi verò interdum in hoc mundo retributio non fequitur: Exultate, quoniam copiofa erit merces veftra in cælo, Matth. 5. v. 12.

III. Ex vita aterna hereditate. Quia enim pii hic audiunt, poffeffuros fe vitam æternam, folatium hoc inde fluit, quod de vitâ æterna certi effe poffint, quod fieri non poffet, fi per opera noftra imperfecta, & peccatis inquinata ea promerenda effet. Quod contra Pontificios notandum. Vox enim κληρονομία, omne meritum,

quod in operibus quæritur, infringit, Quod fi enim vita æterna hæreditas eft, per opera eam promereri minus poffumus, ficuti liberos hæreditatem fuam non promereri cernimus, fed ratione filiationis ipsis debetur, nec minus natu minimo in cunis adhuc vagienti, qui patri nondum infervivit, quàm maximo, qui fervitiis utilibus patris favorem demeritus eft. Sic & nobis vita æterna promiffa eft, non ratione meritorum, fed unice ex gratia, quia Deus in baptifmo nos in filios adoptavit, Joh. 1. v. 12. Si autem filii, & hæredes fumus: hæredes quidem Dei, cohæredes autem Chrifti, Rom. 8. v. 17.

Hanc hæreditatem nemo nobis eripere valebit, ut impia Jefebel, Nabotho innocuo vineam fuam eripuit, 1. Reg. 21. v. 15. affervatur enim in cælis, Deus habet eam in manibus fuis, ex illis neque Diabolus, neque fatellites ejus eandem rapere poterunt, Joh. 10. v. 28.

De Tertio.

Restat *Cautela*, quæ tribus abfolvitur Regulis, ut funt

I. *Omnia propter Chriflum relinque.* Hoc non ita intelligendum, quafi propter Chriftum fpontanea paupertas vovenda & eligenda effet, ut Monachorum in Papatu mofeft. Sed fi optio tibi permitteretur, ut aut fidem Chrifianam abnegares, aut facultates tuas defereres, potius omnia relinquere, quàm Chriftum ejurare, æquum erit, fi genuinus Chrifti difcipulus effe velis.

Alioqui Deus & natura eò nos obligant, ut quæ noftra funt, uxorem, filios, patrem

ddd 3